

MEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-ter 1. Telefon sz. 208

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Jótekonycélú nagy karácsonyi vásár lesz vasárnap d. u. a Szemináriumban.

Felhívás

a Dunántul lakosságához!

A múltból merített tapasztalás munkára és szervezkedésre intenek.

Nem szabad, hogy a hatalom valaha is az ország többségének — Magyarország földműves népének — kezéből kiessen, hogy ezt valamikor ismét idegen kalandorok ragadhassák karmai közé. Nem elég a választásokra való szervezkedés. A hatalom legbiztosabb forrása az erő.

Ezt az erőt szerezzük meg akkor, ha minden falu férfiat a serdülő ifjútól az épkézláb agastyánig a régi magyar erények gyakorlására lövész és tornaegyletekben tömörítjük. A Dunántul járjon elő jó példával e téren is.

Felhívom tehát a Dunántul minden vármegyéjének közönségét, hogy a folyó hó 16-án, Székesfehérvárot tartandó értekezletre, melyen a Dunántuli lövész és Tornaegyletek Szövetsége meg fog alakulni, kiküldöttekkel képviseltesse magát.

Pallavicini György.

A jelentkezéseket kérem a főszerkesztőnek Székesfehérvár (Vármegyeház) címére küldeni.

A magyar ipar végyveszedelme.

Életbevágóan fontos, hogy a külföld a legfontosabb adatszolgáltatást ismerje el Magyarországot tervezett feldarabolásának várható következményeit, melyek...

...a kor a jövővel való szeméremoltság ezt a munkáját végezte el gazdasági, főleg ipari szempontból a magyar gyáripárosok országos szövetsége, melynek a békéltárgyalásokon leendő felhasználására készített nagyterjedelmű és alapos laboratóriumi semmi kétséget sem hagy fenn az iránt, hogy a demarkációs vonalaknak országghatárrá való nyilvánítása esetén hazánk egész gazdasága megrendül, iparunk pedig teljes megsemmisülésnek néz elébe, a lakosság lélekszáma husz egész nyolctized millióról: hét egész huszonegy tized millióra zsugorodik.

Németország után a csonka Magyarország lesz a legkisebb a szomszédos államok között s amíg az östermeléssel foglalkozók arányszáma majdnem tíz százalékkal csökken, a bányászattal, iparral, kereskedelemmel foglalkozók jelentékenyen nagyobb lesz, (huszonhárom egész

hat tized százalék helyett harminc százalék), de miből él meg a lakoságnak ez a nagy csoportja, ha az ipari termelés teljesen összeroppan, az ipari összeomlás az eldarabolás után számos okból következik logikai bizonyossággal.

Egyik főoka a mezőgazdasági helyzet súlyos válságba jutása, hűlján leszünk a legfontosabb nyersanyagoknak s ennek következtében számos iparágunk sorvad el, vagy lesz kénytelen öriási nehézségekkel küzdeni. Zab, tengeri, burgonya és répa-termő vidékeink jórészenek elvesztésével a magunk zsír és cukorszükségletét is csak félig meddig tudjuk kielégíteni: állattenyésztésünk sem lesz fenntartható, annál kevésbé állhatjuk versenyt például a nagyon fejlett cseh kukoriparral. Kendertermelésünk és juhállományunk egyaránt egytized részére olvad az eddiginek s ennek folytán egész textiliparunk alagelembib hazai szükségleteinket sem lesz képes fedezni. Az ipari összeomlásnak másik oka lesz a gyári jellegű vállalatok üzemei és telepek elvesztése.

A szomszédaink igényelte területeken vannak, tehát ránk nézve elvesznek faleparió üzemeink cellulozegyráink, vegyészeti superfoszfát, szódás, carbidgyáraink. Csaknem teljesen megszűnik üveg és papir iparunk; harmadik ténye a pusztulásnak az, hogy szénbányáink legértékesebbjeivel együtt mindegyiküknek a szén- és kőolajforrásait is elvesztik, a vizierők és az erdőségeik; szentünk sem tartana tovább 60—65 esztendőnél, továbbá válságokozó körülmény az, hogy ezek a gyáraink, amelyek megmaradnának a nyersanyag és energiáhiánnyal birkózva arománoktól lezserelve, munkagépeiktől megfosztva már alig életképesek.

Mindezekhez járul, hogy a kommunizmus vakmerő kísérletel a legtöbb vállalatot öriási bankhitelekkel terhelték meg, majdnem a csőd szélére juttatták, szomszédaink területi igényeinek kielégítése tehát egész ipari életünket végyveszedelembé sodorja s ezzel nemcsak a lakoságnak számára nézve is igen jelentékeny ipari tűz része veszíti el kényerét, hanem egész gazdasági életünk is megfosztatik a fejlődés lehetőségétől s ezáltal a nyomoruság előbb elnyel minket és azután tovább terjed Európába.

A székesfehérvári zászlóbontó kiállítása

a Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetségének a legnagyobb reményekre jogosítottá azokat, akik a megnyitás ünnepélyes aktusánál jelen voltak, de még sokkal magasztosabb volt az a hangulat, a fehér asztal mellett, az esti banketten, ahol is annyi szép ígéret, oly sok szép fogadalom hangzott el, hogy szinte biztosra vettük a sikert. Sajnos azonban azt látjuk, hogy a társadalom sem a kiállítás látogatásával, sem a művásárlással nem igyekszik honorálni a művészeknek a magyarság jegyében kifejtett fáradozását, — e tekintetbe egy pár nagybecstű kivételtől — alig akad műértő, aki hozzáféléstől törekedne a művészek lelkéhez s igyekezne magát bele élni, bele plántálni abba a sajátos atmospherába, amelyben a magyar művész él s amelyben a magyar művész csak akkor tud élni és fejlődni, ha műpártolással, megértéssel a társadalom körülveszi, támogatja.

A művész, a magyar művész olyan, mint a tiszai hal, magyar folyó, tisztá magyar vizére van szüksége, hogy élni tudjon. Bátran céltudatosan állottak ki művészeink a síkra, szakítva a régi destruktív erkölcsökkel és istányokkal, zászlójukra írva, hogy „Magyart a magyarnak!” Kijönne néha a Dunántul...

A kiállítás már csak 13-án déli 12 óráig lesz nyitva!

HIREK.

— A Hmanoval csatában elesett hőseinkért csütörtökön reggel aszkésegységben gyászmise volt, melyen a tízes huszárok tisztjeikkel együtt testületileg vettek részt.

— A rendőrség új vezetője. Az államrendőrség, mely városunkban még szervezés alatt áll, megkapta a vezetőjét. Jónás Gyula határrendőrségi főtanácsos nevezte ki a székesfehérvári államrendőrség vezetőjévé. A főtanácsos hivatalát kedden foglalja el.

— Ker. nők szövetségében pénteken dr. Kommendovits Gyula tart előadást.

— Direktoriumot az egyházmegyei hatóság e hó folyamán az espereseknek csomagban küldi ki. Direktoriumot a papírhiány miatt csak a papság s az anyae gyházak templomai kapnak.

— Művészestélyt rendezett a Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetsége szerdán a szent István teremben, gazdag s magasívóju műsorral.

Prohászka püspök magasszárnyalású megnyitóbeszédében a művészet lelkiességét rajzolta. Művészet oit van, ahol a lélek ünnepe. Boldog a nép, melynek sok a közsene, aránya, de boldogabb az, melynek sok a géniusza, magaslata, művészi lelke, mellyel a síkságban lakó tömegeknek fenséges perspektivákat adhat. Hazánk a most lezajlott időkben nagy fogasolás történt, reméljük, hogy a szétört göröngyökből tavasszal gazdagabb növényzet fakad... Legyen a magyar geniuszban bizalom, a művészekben nagy összszertartás a nemzeti gondolat s érzés ápolására. Mi pedig pártoljuk szerető megértéssel a művészetet.

Nagy Sándor festőművész a magyar művészetről tartott gondolatgazdag s tanulságos előadást. Dr. Szabó Dézso író nagystíli előadással a magyar geniusz sugárzására s a vele szemben indolens közönség éhietelenségére világitott. A műsorban Koncz János hegedűművész, Kósa György zongoraművész és Konczné Koemley Bianka hangversenyvezetőnő is szerepeltek.

Itt említtük meg, hogy Koncz hegedűművész e hó végén városunkban a Széchenyi Szövetség ünnepélyén fel fog lépni.

Most pár-szót a művészetéről, illetve a Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetségéről, akik mind ezt, mint attrakciót Széhehérvára hozták. — Mindent elkövettek a a kiállítás növény érdekében, a művésztély európai nivóju volt, s mindezt Széhehérvártól miben részesültek? Jöttek és elmennek, hoztak és nem-visznek tőlünk — csak egy-két és sok tapasztalatot. Tiszában vannak művészeink a közönség nehéz anyagi helyzetével, nem tápláltak nagy reményeket, de egy parányival több érdeklődésre, egy parányival több műpártolásra jogosan számíthattak.

— Jelölőgyűlések. Szabadbalytyában szombat, Móról vasárnap lesz a földműves és kisgazdapárt képviselői jelölő gyűlése; mindkét helyen Patasci Dénes államtitkár is beszéli meg.

Csemege árú nagy választékban jutányos árban. Flits Pál fia cégnél Nádor-utca 4. Telefon 93.

